

Kökény Mihály a privatizációról

Nem eretnekség, nem csodaszer

Kökény Mihály, az Országgyűlés Egészségügyi és Szociális Bizottságának elnöke, szocialista képviselő, az előző kormány egészségügyi minisztere tegnap szakmai egyeztetésre érkezett Szegedre. A kora délutáni órákban újságírókkal beszélgetve kifejtette: az egészségügyben a privatizációt nem célnak, hanem eszközként kell tekinteni.

A parlament egészségügyi és szociális bizottságának elnöke, Kökény Mihály tegnap szegedi látogatásakor találkozott a városi járó- és fekvőbeteg-ellátó intézmények igazgatóival, egészségügyi szakemberekkel. Idejövetele előtt levélben Bartha László polgármesternek javasolta, konzultáljanak a tervezett privatizációval kapcsolatban, ám a város első embere ezt – szintén levélben – elutasította. Újhelyi István MSZP-s önkormányzati képviselő a délutáni sajtótájékoztatón kifejtette: a frakció „nem szembe megy a folyamatokkal”, hanem folyamatosan a betegellátás minőségének javításáért küzd.

Kökény Mihály válaszolt lapunk kérdéseire is:

– Milyen tapasztalatokat szerzett a helyi egészség-

– A magánosítás nem cél, hanem eszköz – véli Kökény Mihály. (Fotó: Schmidt Andrea)

ügyi intézmények vezetőivel való beszélgetéseken?

– Azt vettem észre, nagy a bizonytalanság, a szakemberek szorongának és információhiányban szenvednek, miközben tudják, május végére befejeződik az átvilágítás és júniusban döntés születik. Kétkedve fogadják azt a számot is, hogy a magánosítás 30 százalékos

megettarítást hozna. Nem kétséges persze, ha valami egy kézbe kerül, akkor szülehetnek racionálisabb döntések, de ez még önmagában nem hoz 30 százalékos költségcsökkentést.

– A szegedi kórház- és járóbeteg-ellátás privatizációját már modellkísérletként emlegetik az ország-

ban. Ön szerint megoldható-e a privatizáció az egészségügyi összes problémáját?

– A privatizáció nem cél, hanem eszköz: az MSZP nem tartja se eretnekségnek, se csodaszernek. Támogatjuk minden területen, ahol bizonyítottan javítja a gazdaságosságot, ahol jobb lesz a betegellátás és

előnyükre változnak a munkakörülmények is. A szegedi kísérlet azonban még nem tekinthető modellnek, hiszen csak az átvilágításnál tartanak.

– A Szegedhez közeli Kiskunhalason is egészségügyi privatizációról beszélnek, az a kísérlet mégsem élvezzék akkor publicitást.

– Kiskunhalason nem kormányzati a városvezetés, Mikola István egészségügyi miniszter pedig „gyanús üzletemkről” beszél az ottani magánosítással kapcsolatban. Holott mi történt? A város csak a betegellátás működtetését adta volna magánkézbe, azzal a feltétellel, hogy a létrejött konzorcium egymilliárd forintot plusz forrásokhoz juttatja az intézményeket. Az önkormányzat meghozta a döntését, a miniszter mégsem hagyta jóvá. Ezzel szemben Szegeden még csak az átvilágításról és a burkolt szándéknyilatkozatokról beszélnek.

Fekete Klára

A szegedi intézményprivatizációs megoldás modellként csak akkor szolgálhat a magyar egészségügy számára, ha az első magánosítási lépések megtörténtek, addig pedig felesleges kigyót-békát kiáltani rá – reagált Mikola István egészségügyi miniszter Kökény Mihály nyilatkozatára.

Rendszeresen hoz politikai befolyás alatt álló döntést a megyei bíróság – véli Rapcsák András országgyűlési képviselő, Hódmezővásárhely polgármestere. E kijelentését többször hangoztatta már, sőt: a múlt héten, a csütörtöki közgyűlés napirend előtti vitájában szó szerint jegyzőkönyvezteté is. Vásárhely első embere szerint az ítéletekről és a bíróság munkájáról szóló vélekedése befér a szabad véleménynyilvánítás kategóriájába.

– Rendszeresen hoz politikai befolyás alatt állóknak látszó ítéleteket a vásárhelyi politikai ügyekben a Csongrád Megyei Bíróság – mondta lapunknak Rapcsák András, Vásárhely polgármestere, aki kifejtette: úgy tűnik, nem egy-

Rapcsák András szabad véleménye

Politika a megyei bíróságon

forma mércével mér a testület, elsősorban a személyes jogi ügyekben. A polgármester szerint az ő köreiből tartozókat rendszeresen, tudatosan és mértéktelenül megbünteti, míg az ellenfeleit nem. Rapcsák András úgy véli, mindez ugyan beletartozhat a bíróság függetlenségének elvébe, de nagyon szerencsétlenül, a vásárhelyi politikai közéletbe való beavatkozás látszatát kelti.

– Ezek az ítéletek mindenképpen befolyásolják a véleménynyilvánítás szabadságát – vélte Rapcsák András. – És hozzájárultak ahhoz, hogy a Vásárhelyen törvénytelenül működő puccsisták 1,6 milliárd forintos forráshiányt hal-

mozhattak fel, tönkretették a várost. A bíróságnak ugyanis lehetősége lett volna még időben, már 1999 májusában lezárni ezt az ügyet.

Rapcsák András lapunknak kifejtette: kijelentései eltorzításával tudatos uszítás folyik ellene. Nem az újságírók, hanem a vásárhelyi politikai élet résztvevői adnak le hamis tudósításokat a városból. Hozzáteszte: úgy véli, a polgármesteri tisztség megszüntetését célzó per, legalábbis a látszat szerint, kifejezetten politikai ítélettel zárult. Ugyanis úgy született meg, közvetlenül az időközi választások előtt, hogy annak nincs jogkövetkezménye.

– Az előkerült iratokból

megállapítható – mondta a polgármester –, hogy az ítélet ellentétes minden egyes határozattal, ami addig született. De ütközik a munkaügyi bíróság, az ügyészség, és az igazságügyi szakértők véleményével; ellentétes a törvényekkel, határozatokkal és rendeletekkel is. Ám még az is beletartozik a független bíróság hatáskörébe – fejtegette tovább.

– E testület ítéletével szembe fordulhat az alkotmányos renddel, legfeljebb annak nem lesz jogkövetkezménye. Viszont ezzel a bíróság eljárja a tekintélyét. Ahogy azzal is, ha kimondja, hogy igaz az, miszerint a képviselők nem vették észre Vásárhely 1,2 milliárd forintos tartékát.

Sok szempontból valóban újra kell gondolni az 1990-ben megalkotott, azóta tizenhatszor módosított önkormányzati törvényt – derült ki tegnap Szegeden, a megye községi polgármestereinek részvételével megtartott fórumon.

Községi polgármesterek fóruma Szegeden

Közigazgatási bíróság is kellene

a képviselő-testületek gyakorlatilag úgy „ugráltathatják” a polgármestereket, ahogy éppen politikai érdekeik, netán személyes szimpátiájuk diktálja. Ugyanakkor a felelősség elsősorban a polgármesterekre hárul. Elhangzott: legalább nyolc évre kellene választani a polgármestereket, hiszen közigazgatási tapasztalatok nélkül kerülnek erre a posztra. Márpedig a polgármesterség is megkövetel bizonyos szakmai tudást. Ugyanakkor felvetődött: Magyarország 3200 helyhatósága között sok a kicsi, gazdaságtalanul működő önkormányzat, ezért el lehetne gondolkodni a körpolgármesterség meghonosításán. Amennyiben ugyanis egy személy irányítana 2-3 települést, a kisté-

ségi érdekek is jobban érvényesülhetnének. A polgármesterek véleménye azonban ezzel kapcsolatban is megoszlott. Többek szerint nem a lakosság szám dönti el egy település működőképességét, hanem a feladatok finanszírozhatósága.

A polgármesteri hivatalok is kétharmad részben állami közigazgatási feladatokat látnak el, ezért indokolt lenne a központi igazgatási támogatási norma bevezetése. A települések gazdálkodásának, a törvényes működésük ellenőrzését valamennyien fontosnak ítélték. Javasolták például a közigazgatási bíróság felállítását, illetve azt, hogy a közigazgatási hivatal vezetője megtilthassa a tör-

vénysértő rendelkezés végrehajtását a bírósági ítélet megszületéséig.

Élénk tiltakozást váltott ki a tervezett azon része is, amely az oktatásra, illetve az egészségügyi ellátásra vonatkozik. A jelenlévők rámutattak arra: az egészségügyi privatizációval megkérdőjeleződik az önkormányzatok ezzel kapcsolatos kötelező feladatainak teljesíthetősége. Ha pedig az oktatás teljesen állami „kézbe” kerül, illetve ha rákényszerítik a településeket az iskolák tervezett összevonására, akkor nem csak az önkormányzatok sorvadnak el, de a községekből is elmenekülnek a lakosok. A település- és térségfejlesztés kérdéseire reagálva szóba került a megyék szerepe. A többség szerint nincs szükség a pártok által delegált megyei testületekre. A megyék nem pártokból, hanem településekből állnak, így a közgyűlésben a polgármesterek képviselhetnék igazán a helyi, illetve térségi érdekeket.

N. Rácz Judit

A politológus szerint

Dabason kicsi volt a tét

A jövő tavaszi választásokról az égvilágon semmit sem képes előre vetíteni a dabasi időközi választás eredménye – véli a politológus, dr. Kovács László. A Szegedi Tudományegyetem oktatója szerint a mostani, alacsony részvétel sem alkalmas a politikai aktivitás mérésére.

– Felfedezhető-e valamilyen politikai különlegesség, érdekesség a dabasi eredményben?

– Semmi érdekes nincs benne. A körzetben ezelőtt is a Fidesznek volt parlamenti képviselője, így nagyon valószínűnek látszott, hogy ha összefognak a koalíciós erők, akkor legyőzik az MSZP jelöltjét. Egyetlen választókörzetről és egyetlen képviselő megválasztásáról

Nemzedékváltás?

Nem lett radikális elítélő az SZDSZ. A '80-as évek legvégén a szabad demokraták néhány vezetője arról beszélt, hogy az SZDSZ kis párt lesz, de mindig bent a parlamentben, ahol nagyon felkészülten fog munkálkodni, a különböző oldalak között a mérleg nyelvének szerepét töltve be, ügyelve arra, hogy a jó döntések mellé álljon, s ne sodorják el semerre a politikai rokon- vagy ellenszenvet. Nem tudhatom, hogy ezt a programot mennyire gondolták komolyan. Formálisan azonban az első adandó alkalommal feladták ezt a tervet, és 1994-ben koalícióra léptek az MSZP-vel.

Sok közszédeszes hagyta el azon a napon a pártját: a tagság, majd az 1994-'98 közti négy év alatt a szimpátia úgy meggyűrült, hogy az SZDSZ máig nem tudott talpra állni. Jelenlegi állapotában, s dabasi eredményét tekintve, az is kétséges, hogy jövőre bejut-e az országgyűlésbe.

Lehetséges volna, hogy az MSZP generációs párt? Egy-egy fiatal ugyan 1998-ban is pozícióba jutott, hogy ne menjünk messzire, mindjárt itt, Csongrád megyében. De mi a helyzet a szavazókkal? Azt hiszem, az MSZP szavazók alsó korhatára főleg az én korosztályom, az ötvenesek, vagy azok, akik ezen épp túljutottak, s az irány tőlünk fölfelé mutat, lefelé alig. S ha így van, ebből az következik, hogy az MSZP szavazói nemcsak a politikai kiábrándultságok következtében fogyatkoznak, hanem biológiailag is. Ez a fogyatkozás pedig a legstabilabb, legkitartóbb MSZP-szavazókat is érinti. Akiket egyébként a kormánykoalíció is célba vett a nyugdíjemelés... Vagyis a Magyar Szocialista Pártnak a 2002-es választás lesz az utolsó esélye? Ha addigra nem lesz képes összeszedni magát, akkor összetöppörödik?

Ha ez következik be, akkor van egy szabad program, mégpedig az, amiről a '80-as évek legvégén ama néhány SZDSZ-vezető beszélt: radikális elítélővé válni, amelyik kicsi ugyan, de mindig bejut a parlamentbe, és kritikai pozícióban érdemi tevékenységet fejt ki, hiteles személyiségei leplezik le a korrupciót, a médiaválságot, meg mindent, amit le kell leplezni.

Itt adódna most az alkalom, hogy a generációváltást szóba hozva, a győztes dicsőségét zengjük. Az előbbieken azonban láthattuk, hogy feltétel nélkül élni az adódó alkalommal – bizony nagyon sok veszélyt rejt magában. Őrizzük hát meg a kritikai pozíciót, s a győzelemben ne a győztes érdemeit lássuk, hanem fedezzük fel súlyos örökségünk egyik batyuját, a vonalmat az egypártrendszerhez.

Három évvel ezelőtt jeles politológusok arról – is – értekeztek: a Fidesz sikerét az dönti majd el, hogy megtalálja-e az autoriter, önkényeskedő stílusnak, az autoriter politikai irányításnak azt a fokát, amelyet a magyar nép még éppen szeret, még éppen szívesen elvisel. A Fidesz azonban túl jól érzi magát az autoriter irányító szerepében, szívesen átlépked a demokrácia határain, s hiába jök a közvéleménykutatási mutatók, az sose szokott pontosan kiderülni, hogy valójában mi történik a mélyben.

Lehetnek tehát még meglepetések, s akkor a Fidesz nem „vezető erő” lesz, amiről álmodik, hanem csak az egyik párt.

Zalai Mihály

B. K. A.

A Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal által – az önkormányzati törvény módosítását tartalmazó munkanyag megvitatására – szervezett tanácskozással szokatlanul nagy érdeklődést és aktivitást váltott ki a résztvevőkből. Nem csoda, hiszen nem csupán a polgármesterek jogállásának anomáliái kerültek terítékre, sokkal inkább az egész önkormányzatiság lényege, törvényi buktatói. A tervezett törvénymódosításra vonatkozó koncepciójavaslata a jelenlévő polgármesterek szinte mindegyike reagált. Abban valamennyien egyetértettek, hogy a polgármesterek feladat- és hatáskörét szabályozni kell. Tarthatatlan ugyanis az az állapot, hogy

– A MIÉP a sifokai időközi választáson 9 százalékkal, most – az előző, érvénytelen fordulón – már 13 százalékkal szerepelt. Ebből nem következik, hogy a Csurka-párt feljövőben van?

– Számomra nem. Figyelembe kell venni, hogy Dabason a MIÉP volt az egyetlen párt, amelynek jelöltje a képernyőről országosan ismert személyiség volt.

– Mit saccol, jövő tavaszig hogyan változhatnak az erőviszonyok?

– Abban aligha lesz változás, hogy a két nagy, a Fidesz és az MSZP körüli tömörülés között dől el a verseny. A egyes – egyéni és listás – választási rendszerben azonban a mostaninál jelentősen eltérő eredmény is születet.

S. E.